

Het boekje open

Twaalf korte overdenkingen om je bijeenkomst te starten

tearfund.nl

Joseph Haydnlaan 2a
3533 AE Utrecht

T 030 696 9600 E info@tearfund.nl

I www.tearfund.nl

IBAN NL32 ABNA 0501 0303 01

[/tearfundNL](https://www.facebook.com/tearfundNL)

Algemeen Nut
Bevogende instelling
ANBI

GOED DOEL

Tekst NBV 2004 (Bijbelvertaling), Hetty van de Riet, Suzanna Blackmore, Dorina Nauta, Bart van der Vegte, Harry van Wieren en Herman Bouma.
Fotografie Carla Manten, Carel Schütte, Tom Price, Eric Ward (Unsplash) en afdeling Beeld. **Vormgeving** Erla van der Pauw

tearfund

Voorwoord

Het mooie aan taal is dat je een woord vaak door meerdere woorden kunt vervangen. Woorden die min of meer dezelfde betekenis, maar toch net weer een andere lading hebben. Het woord 'herstel' is er zo een. Er zijn vele synoniemen die je heel makkelijk op dezelfde plek kunt neerzetten. Ik noem er een paar: corrigeren, goedmaken, opknappen, perfectioneren, rechte trekken, rectificeren, vooruitgaan. Allemaal woorden die naadloos passen bij Tearfund, omdat het tot bloei brengen van mensen door herstel van de relatie met God, zichzelf, elkaar en de schepping de belangrijkste doelstelling van ons is. In twaalf overdenkingen kun je lezen hoe herstel op al die gebieden mogelijk kan worden. Ik hoop dat het je inspireert om samen met ons een beweging van herstel-ers op gang te brengen.

Dit boekje is bedoeld om samen te beleven. Gebruik het daarom als opening voor bijvoorbeeld je (kerk)vergadering, tijdens (kring)meetings of misschien na de maaltijd met je gezin.

Ben je enthousiast en ben je benieuwd naar meer inspirerende materialen van Tearfund? Kijk dan op tearfund.nl.

Minella van Bergeijk
Directeur Tearfund

Herstel relatie met God

Onrecht omarmen	5
Opnieuw omarmd worden	10
Hij is onze vrede	15

Herstel relatie met jezelf

Ontmoeting met God	6
Leren van witte kaplaarzen	11
Spiegel	16

Herstel relatie met je naaste

Uit je bubbel	7
Geen cent te veel	12
Wat zit er in je broodbakje?	17

Herstel relatie met de schepping

Redding voor mens én dier!	8
Klimaatverandering	13
Geworteld	18

Onrecht omarmen

Lees Lukas 15:1-7

Jezus heeft een bijzondere aantrekkingskracht op morele losers. Hij ontvangt ze met open armen en eet met ze. Jezus kiest er telkens weer voor om zijn tijd niet te besteden met rechtvaardige mensen, maar juist met moreel verwerpelijke figuren. Vertaald naar deze tijd: mensenhandelaars, milieuvuilers, racisten. Jezus bracht Zijn tijd door met deze mensen. En wat nog het meest bijzonder was: ze wilden ook allemaal bij Jezus zijn. Hoe deed Hij dat? Hoe kan Hij zelf rechtvaardig zijn en toch aantrekkingskracht hebben op onrechtvaardige mensen? Onze sociale bubbels zitten vaak vol met mensen die even (on)rechtvaardig zijn als wijzelf. De sleutel ligt er in dat Jezus niet verlangt van mensen dat ze hun onrechtvaardigheid verbergen. Hij veroordeelt ze niet, maar geeft ze wel de kans om bevrijd te worden van hun onrecht. Dat is waar ze naar verlangen en dat is wat deze mensen in Jezus aantrekt.

 Nodig één van onze sprekers uit voor een andere kijk op armoede en laat je prikkelen om de wereld dichtbij en ver weg mooier te maken! Kijk op tearfund.nl/sprekers.

#CHALLENGE

Een manier om uit je bubbel te stappen is een project met Present te doen. Ga als leiderschapsteam de uitdaging aan om een Present-project te doen. Kijk op stichtingpresent.nl.

Ontmoeting met God

Lees Exodus 34: 1-9 en 29-35

Waar ontdek je jouw identiteit?

In een ontmoeting met God mogen wij onze ware identiteit vinden. Mozes ontmoette God op de berg Sinai. Op een moment dat het volk Israël op een dieptepunt is aangekomen in haar relatie met God, roept Mozes naar God: 'Laat mij toch Uw majesteit zien' (Ex. 33:18).

Het gouden kalf is net verwoest, God wil de handdoek in de ring gooien, maar geeft het volk toch nog een kans.

Hij roept Mozes opnieuw naar de berg, om Hem daar te ontmoeten en Zijn ware identiteit te laten ontdekken. In deze ontmoeting vindt Mozes zijn eigen identiteit in God. Hoe? Door op zijn knieën te gaan, zichzelf dubbel te vouwen, als het ware te breken en klein te maken voor God. Daar bevestigt God zijn eerdere belofte aan Mozes en Zijn volk: 'Jou heb ik uitgekozen, jou ben ik goedgezind'.

Even later lezen we dat Mozes is opgestaan en de Sinai afdaald, terug naar het volk. Hij glanst, hij straalt, hij heeft zijn ware aard gevonden in de ontmoeting met God. Door te knielen en zichzelf te breken, straalt Mozes meer dan ooit en mocht hij een afspiegeling van God zijn.

#CHALLENGE

Knielen is voor veel mensen een ongemakkelijke aangelegenheid. Geef eens het voorbeeld door als (kerk)leider of voorbeeldfiguur op je knieën te gaan tijdens het openingsgebed bij de vergadering of bij het avondmaal in de kerk.

Uit je bubbel

Lees Johannes 4: 7-10 en 27-30

Een straatverkoper bij de supermarkt of beelden op tv van een overstroming. Ongevraagd worden we met mensen geconfronteerd die in moeilijke omstandigheden leven. Ze komen op je weg. Sommige 'naasten' komen we echter nooit tegen omdat onze wegen elkaar nooit kruisen. We leven in twee aparte bubbels. Zo was het ook met Samaritanen en Joden. De geschiedenis had ervoor gezorgd dat ze elkaar niet zagen en elkaar zeker niet spraken. Jezus kiest er echter bewust voor om dit te doorbreken. Hij reist door Samaria en heeft een persoonlijk gesprek met een Samaritaanse vrouw. Haar leven verandert omdat Jezus uit de bubbel stapt.

 Umoja
Ontdek met Umoja
wat jouw kerk in
de buurt kan
betekenen!
Kijk op
umojanederland.nl.

#CHALLENGE

Omlopen om je naaste te ontmoeten. Hoe kunnen jullie als team 'uit je bubbel' stappen om zo je naaste te ontmoeten? Ga bijvoorbeeld de volgende keer eens vergaderen op een andere plek zoals een buurthuis of een locatie van het Leger des Heils.

Redding voor mens én dier!

Lees Jona 4:10-11

Het verhaal eindigt vrij abrupt met een retorische vraag van God. Daarbij sluit Hij aan bij de boosheid van Jona en zet die in een ander perspectief. Als jij, Jona, je al zo druk maakt over die boom, waar je geen enkele moeite voor hebt gedaan. Begrijp je dan niet dat Ik, de Schepper van alles wat leeft, Me druk maak over het heil van de inwoners in deze stad en alle dieren?

Tijdens de storm belijdt Jona dat hij gelooft in God als de Schepper die hemel en aarde gemaakt heeft (Jona 1:9). Dit verhaal zit vol met ecologische aspecten. Van de vis die Jona opslokt tot de dieren in Ninevé die mee vasten. De groei van de boom om in de schaduw te kunnen zitten en de worm die de boom aanvreet. God gebruikt Zijn schepping om ons dingen te leren. Hoor je God spreken door Zijn Schepping?

De allerlaatste woorden laten een nieuw perspectief op redding zien. God maakt zich druk over het heil van alle inwoners van Ninevé. Mens en dier zijn lotgenoten en ook allebei deel van Gods genade.

#CHALLENGE

Wat kunnen jullie als kerk doen om je in te zetten voor het heil van alle schepselen? Maak bijvoorbeeld eens een insectenhotel of doe mee aan een vogelteldag.

Opnieuw omarmd worden

Lees Johannes 21: 15-19

Misschien wordt de diepe gebrokenheid van de relatie tussen God en mensen wel nergens duidelijker en pijnlijker dan in de manier waarop Petrus Jezus verloochende. Hoe graag we ook willen, hoe vol van Jezus we ook zijn, we kunnen Hem niet volgen. Sterker nog: we verloochenen Hem. Jezus stierf niet alleen aan het kruis om slachtoffers te redden van onrecht. Hij stierf om jou en mij weer bij Hem te brengen. Het herstel van die relatie is een enorme opgave. Het lijkt een onmogelijke opgave, maar toch omarmt Jezus Petrus opnieuw. En dat niet alleen. Hij vertrouwt hem Zijn schapen toe.

Deelgemeente
- Leer van een kerk die elke dag strijdt tegen armoede. Ga een relatie aan met een kerk in een ander deel van de wereld.
Kijk op tearfund.nl/deelgemeente.

#CHALLENGE

Stuur namens jullie team een kaart of een bloemetje naar iemand die jullie heeft teleurgesteld.

Leren van witte kaplaarzen

Lees Romeinen 12: 9-11

Tijdens een reis in Oeganda, leerde ik veel over het land, over de gemeenschap waar we op bezoek gingen en over het leven op het platteland. Ik ontmoette ook een bijzondere man. Hij was gekleed in een geel shirt, een bruine corduroybroek en twee opvallende, witte kaplaarzen. Moses was zijn naam en ik moet eerlijk bekenen dat ik van hem het meest heb geleerd. Hij bleek een gepassioneerde boer te zijn met een enorme ondernemerszin.

Door de ontmoeting met hem, besepte ik hoe snel ik een vooroordeel heb. Aanvankelijk dacht ik dat Moses met zijn witte kaplaarzen niet zo inspirerend was. Maar toen ik zijn verhaal hoorde en mijn vooroordeel opmerkte, leerde ik van hem hoe mooi en krachtig God ons allen heeft gemaakt. Ons állen! En dat maakt enthousiast!

Paulus roept ons in Romeinen 12 op elkaar met oprechte liefde te benaderen en te behandelen. Niet jezelf hoger achten dan een ander, maar juist andersom. En daarin enthousiasme vinden. Niet vanuit jezelf, maar door Gods Geest in jou te laten werken.

#CHALLENGE

Nodig iemand uit tijdens een vergadering die ver van je eigen leefwereld staat om iets over zijn of haar leefomstandigheden te vertellen. Stel jezelf open om van deze persoon te leren. Ken je niemand? Mail dan naar kerken@tearfund.nl. We brengen je graag met iemand in contact.

Geen cent te veel

Lees Ruth 2:1-15

Niemand wil te veel belasting betalen. We zoeken allerlei aftrekposten zodat ons belastbaar inkomen daalt en we hopelijk zelfs belastinggeld terugkrijgen. Waarom zou je te veel betalen?!

God had het volk Israël de opdracht gegeven om de randen van de akkers niet te oogsten. Die opbrengst was voor de wezen, de weduwen en de vreemdelingen. Een soort oudtestamentische belasting? Boaz had zich aan deze regel kunnen houden, precies zoals het moest. Maar hij kiest ervoor om daar van af te wijken. Hij geeft zijn werknemers de opdracht om extra te laten liggen zodat Ruth meer ontvangt dan het minimum.

God roept ons op om onze naaste lief te hebben, om te delen van wat we ontvangen hebben. Dat kun je zien als een belastingregel om vervolgens precies genoeg te geven, 'geen cent te veel'. Of zou God ons een levensles willen voorhouden, dat het mooier is om te geven dan te ontvangen?

#CHALLENGE

Hoe zouden jullie als team ruimhartig kunnen geven? Dus niet alleen dat doen wat van je verwacht mag worden, maar méér dan dat. Besluit bijvoorbeeld dat je na afloop van de vergadering minimaal twee of drie acties hebt waar jullie meer doen dan strikt noodzakelijk is.

Klimaatverandering

Lees Psalm 24:1-2

Een aantal jaar geleden is Samar, een eiland van de Filippijnen, getroffen door de orkaan Yolanda. De oceaan zorgde voor een enorme ravage en kostte veel mensen het leven. De gevolgen zijn nog steeds voelbaar. De kokosnootbomen vormden voor de storm een belangrijke bron van inkomsten. Maar het duurt zeven jaar voordat de nieuw aangeplante bomen weer vrucht dragen, waardoor de mensen nu zonder inkomsten zitten.

Het zijn de gevolgen van klimaatverandering. Juist de mensen die minder middelen tot hun beschikking hebben, worden getroffen door deze natuurrampen.

Van de Here is de aarde. Met dit statement opent deze scheppingspsalm. Gods naam, Ik ben die er zijn zal, laat zien dat God trouw is aan Zijn schepping. Hij is niet een abstracte Schepper die na het creëren Zijn handen er vanaf getrokken heeft. Hij heeft de hemel en de aarde gemaakt en is vanaf het begin daarbij betrokken.

De allereerste opdracht aan de mensheid is: wees vruchtbaar, word talrijk en heers over de hele aarde. Eigenlijk zegt God: 'Dit geef Ik jullie, dit vertrouw Ik jullie toe. Jullie mogen er op passen namens Mij'. Wij mogen ervoor zorgen dat Gods wereld hersteld wordt en tot bloei komt. Dat is ecologische en sociale gerechtigheid!

#CHALLENGE

Bereken je eigen ecologische voetprint op de site van WWF: doe de voetafdruktest. Kijk op [voetafdruktest.wwf.nl](https://www.voetafdruktest.wwf.nl)

Hij is onze vrede

Lees Leviticus 16:20-22

De oudtestamentische offerrietuelen zijn voor de meesten van ons vreemd. Misschien roept al dat bloed zelfs walging bij je op. Het doel van de rituelen was ruimte te maken voor herstel van de relatie tussen God en Zijn mensen. Verzoening tussen God en mensen maakt de weg vrij voor Gods nieuwe wereld, voor shalom. Het is daarom ook niet gek dat Paulus Jezus 'onze vrede' noemt (Ef. 2:14). Jezus is het verzoeningsoffer dat herstel brengt tussen God en mensen. In onze huidige kerkvorm is er vaak, naast het avondmaal, weinig fysieke verbeelding van de verzoening tussen God en Zijn mensen. Terwijl zulke rituelen wel echt kunnen helpen. De dingen die tussen jou en God instaan hardop uitspreken en die vervolgens met een zondebok de woestijn insturen, is eigenlijk een prachtige verbeelding.

 Collecte
Zet de kerk uit een ander land op jullie collecte-rooster en help hen hoop en verandering in de buurt te brengen. **Kijk op tearfund.nl/collecte.**

#CHALLENGE

Bedenk een ritueel, vergelijkbaar met de zondebok, dat je tijdens een kerkdienst zou kunnen gebruiken. Geef bijvoorbeeld bellenblaas aan de kinderen om buiten zeepbellen in de lucht te laten vliegen.

Spiegel

Lees Genesis 1:27 en 2 Korintiërs 3: 16-18

In Genesis 1:27 vinden wij onze oorsprong. Wanneer we dit tot ons laten doordringen, zien we dat God een spiegel heeft gebruikt toen Hij ons schiep. Maar sinds dat moment is er veel met die spiegel gebeurd. Er is veel vuil op terecht gekomen waardoor we onszelf niet meer goed zien. Ons zelfbeeld is vaag en onzuiver geworden door valse overtuigingen die wij onszelf opleggen. We leggen veel nadruk op alle pukeltjes, littekens en oneffenheden die we zien wanneer we in de spiegel kijken.

Maar God heeft dit beeld hersteld. Door Zijn Geest worden wij naar 'de luister van Zijn beeld veranderd'. Of, anders gezegd: we zijn spiegels die steeds meer de stralende macht en majesteit van de Heer weerspiegelen (BasisBijbel).

#CHALLENGE

Plaats eens een grote spiegel bij de ingang van de kerk met daarop de woorden: Wie zie jij...? Jij bent het evenbeeld van God!

Wat zit er in je broodbakje?

Lees Johannes 6: 1- 15

Het is een ongelooflijk verhaal: hoe kun je nu met vijf broden en twee vissen ruim vijfduizend mensen te eten geven? De leerlingen schaamden zich dan ook voor het weinige dat ze hadden. Had de jongen de inhoud van zijn broodbakje niet beter met z'n broertjes en zusjes kunnen delen? Maar gelukkig, dat deed hij niet! Jezus zegende het eten, brak het en de leerlingen voorzagen iedereen van een uitgebreide lunch. Ongelooflijk.

De meeste problemen in de wereld en onze eigen omgeving staan niet in verhouding tot wat jij en ik eraan kunnen doen. Er is zoveel chaos, onrecht, honger, verdriet en ellende dat je er moedeloos van kunt worden. We kunnen er belachelijk weinig aan doen... maar altijd iets. Houd het niet voor jezelf, maar vertrouw erop dat Jezus er iets moois mee gaat doen.

Connected Church

Zoek je een diaconaal jaarproject? Word dan Connected Church, blijf op de hoogte wat er met jullie steun gebeurt.

Kijk op tearfund.nl/connected-church

#CHALLENGE

Wat zit er in jullie broodbakje vandaag? Een bemoedigende opmerking, een kaartje, een glimlach, tijd voor een bezoekje of tien euro voor een doos chocolade? Zegen het in Jezus' naam en deel het uit aan je naaste.

Geworteld

Lees Jeremia 29: 5-6, 11

Steeds meer mensen verhuizen en migreren. Soms vrijwillig, maar vaak uit noodzaak.

Op hoeveel plekken heb jij in je leven gewoond? En waar voel je je thuis? God heeft ons in een bepaalde omgeving geplaatst om daar te zijn en ons ermee te verbinden.

God spreekt tot het volk Israël in ballingschap. Hij vraagt van hen om te wortelen in een context waar ze niet willen zijn. Ze krijgen een integrale opdracht met een ecologisch, sociaal, economisch, politiek en geestelijk aspect. Hij roept hen op om zich te verbinden met hun omgeving en zich in te zetten voor de bloei van de stad.

De roeping van de kerk is om te wortelen in een wereld waar we vreemdelingen zijn. Om zorg te dragen voor de omgeving waar God ons heeft geplaatst.

#CHALLENGE

Loop door je eigen wijk of de wijk van je kerk en maak een foto van een plek of natuurverschijnsel waar je je mee wilt verbinden.

